

การปลูก และการตัดแต่ง
พุทราพันธุ์ดี

ของ

สุขสันต์ สุทธิผลไพบูลย์, สายัณห์ เอี่ยมประชา

และ

พุง คติสนธิ์

กรมกสิกรรม กระทรวงเกษตร

พิมพ์เป็นบรรณาการในงานฌาปนกิจศพ

เรืออากาศโท พิณิจ ปรีชาภาค

ฌาปนสถานกองทัพบก วัดโสมนัสวิหาร

๒๒ มีนาคม ๒๕๐๕

อค
พ685ก
2505
ฉ.1

๑๑/๑

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961129889

วันที่ ๗ 1๓๐137
เลขทะเบียน ๐534(ก.)
เลขหมู่ ๐๑
N 185A.

พลอากาศเอก หะริน หงสกุล
มอบให้ห้องสมุดรัฐสภา
อำนาจ

2505

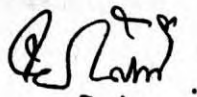
คุณพินิจ ประชาภาส หรือ "น้อย" ได้เข้ามาพร้อมอยู่ในตระกูล
ของเราเพียงชั่วเวลาสั้น อย่างไรก็ตาม ดังเกิดได้ชื่อว่า "น้อย" เป็นคนตรง
เปิดเผย ไม่ชอบความอวยศิขรม รังเกียจการฉ้อโกงหรือการเอาเปรียบ
มีความคิดใฝ่ฝันในการจะเป็นตัวของตัวเอง สร้างตนเอง พอคำนวณเงิน
ออกมาด้วยลูกคิดวางแถวเป็นตัวเลขใหญ่ตะกั่วตาดกโหลง แต่ในที่สุด "น้อย"
ก็จากเราไป ทั้งแต่ความพิศวงงงงเงินไว้ให้คนข้างหลังขบคิดกันไป เขาควร
จะอยู่ทำประโยชน์ให้แก่โลกได้อีกนานมี แต่เขาก็จากไปเสียแล้ว ดิฉันสุด
ท้ายของเขายังยืนยันชัดเจนนั่งมุกตลกลักษณะของเขาตามที่ข้าพเจ้าได้กล่าวไว้
ข้างต้น

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจที่การเรียกร้องครั้งสุดท้ายของเขา ไม่ได้จะตรงวิ
ษั และเขาคิดเข้าเสียอย่างมาก แต่กรรมตาโลก ถ้าถูกกันไปหมด ก็
คงไม่มีคนผิด ไม่มีคุก ไม่มีตำรวจ ไม่มีการต่อสู้และพยายามหรือจองเว
จองกรรมกัน

"น้อย" ชอบกลักรมมาก และที่ซนหน้าดูเหมือนจะเป็นการปลด
แแต่ต่อตาตันทุทราพันธุ์ เขาชอบเอาจริง ๆ เขาדםใจมาก เมื่อเขา
จากไปแล้วภรรยาของเขาก็ก้านต่อเข้าไปอีก แต่เวรกรรมอะไรไม่ทราบ
"น้อย" ไม่ได้ลมรดพทราที่เขาเตรียมซนเอง และเขาจะทราบหรือไม่ก็ไม
ทราบ ภรรยาของเขาก็กกขาตาเดียวกัน คือ ในที่สุด ไม่เห็นกระทั่งว่า
คันพทราอันตรธานหรือระเหยหายไปได้อย่างไร

ถ้าทำอย่างเดັกกัคงจะช่วยด่าปแข่งผู้ทเฮาของ "น้อย" ไป แต่การ
ทำเช่นนัคงจะได้ประโยชน์น้อย ข้าพเจ้าจึงได้พิมพ์หนังสือเรื่อง "การปลุก
และการตัดแต่งพุทธาพันธุ์ดี" ของกรมกสิกรรมชน เพื่อแจกจ่ายในการ
ณาปนกิจของ "น้อย" เพราะคิดว่า หากเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจแล้วก็จะ
เกิดเป็นอานิสงส์ไปในทางบุญกุศลซึ่งข้าพเจ้าขออุทิศให้กับ "น้อย" ทั้งหมด.

[พลเอก สุรจิต จารุเศรณี]

พระนคร ๒๒ มีนาคม ๒๕๐๕

เรืออากาศโท พินิจ ปรีชาภาค

ชาตะ ๒๔๗๗

มตะ ๒๕๐๔

ประวัติ

เรืออากาศโท พินิจ ปรีชาภาค

เรืออากาศโท พินิจ ปรีชาภาค เป็นบุตรชายคนสุดท้ายของ
พลอากาศโท ประจ ปรีชาภาค และนางอำไพ ปรีชาภาค เกิดเมื่อวันที่
๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๗ ณ ตำบลศิริราช อำเภอบางกอกน้อย
จังหวัดธนบุรี

การศึกษา ได้เข้าเรียนในโรงเรียนเซนต์คาเบรียล จนสำเร็จชั้น
มัธยมปีที่ ๖ และสำเร็จชั้นเตรียมอุดมศึกษาจากโรงเรียนอานวยคดีบี ต่อ
จากนั้นได้ไปศึกษาต่อยังประเทศอังกฤษ และกลับมารับราชการสังกัดกองทัพอากาศ
ประวัติการศึกษาก่อนเข้ารับราชการ มีดังนี้

พ.ศ. ๒๔๘๓	สำเร็จชั้นมัธยมปีที่ ๖	จาก ร.ร. เซนต์คาเบรียล
พ.ศ. ๒๔๘๕	" "	๘ " ร.ร. อานวยคดีบี
พ.ศ. ๒๔๘๕	เข้าศึกษาที่	Cambridge Tech. College
พ.ศ. ๒๔๘๖	"	ร.ร. อบรม เป็นว่าที่ ร.ต. อังกฤษ
และ ร.ร. ทหารราบอังกฤษ
พ.ศ. ๒๔๘๗	"	ร.ร. คุรุสภาแบบ ๓ ปี
พ.ศ. ๒๔๘๘	"	ร.ร. ผน. หมอดอังกฤษ; ร.ร. ผน. ร้อย
อังกฤษ และ ร.ร. ครูผู้ช่วยสำนักเรียนอังกฤษ

หลังจากนั้นกลับมารับราชการสังกัดกองทัพอากาศ เป็นว่าที่เรือ
อากาศตรี ประจำกรมอากาศโยธิน

พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นศิษย์การบินฝ่ายการ ปกครองศิษย์การบิน แผนก
วิชาภาคพื้นดิน ของฝัก ร.ร. กบ.

พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นนักบินประจำกอง และไป รรท. ทส. จก. ยศ. ทอ.
และนักบินส่วนกลางฝูง ๒๓

พ.ศ. ๒๕๐๒ ได้เลื่อนยศเป็นเรืออากาศโท

เรืออากาศโท พินิจ ปรีชาภาค ได้ทำการสมรสกับ ร.ท. หญิง
พิจารณา จารุเศร์นี เมื่อวันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๓ เรืออากาศโท
พินิจ ปรีชาภาค เป็นผู้ที่มีความมานะอดทน จิตใจเข้มแข็งเด็ดขาด เมื่อ
คิดจะทำสิ่งใดแล้วต้องทำให้สำเร็จเสมอ ทั้งยังเป็นผู้ที่รักและสนใจในงาน
ทางด้านเกษตรกรรม ชอบการเพาะปลูก และรักสัตว์มาก คอยเอาใจใส่
ควบคุมดูแลคนทำสวนให้หมั่นบำรุงรักษาพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ซึ่งปลูกไว้ในบริเวณ
บ้านเป็นจำนวนมาก แม้วันที่จะถึงแก่กรรม เรืออากาศโท พินิจ ปรีชาภาค
ก็ยังตั้งพลทหารให้เอาพู่ทราวดินเรียบร้อยหลายคัน เรืออากาศโท พินิจ
ปรีชาภาค ได้ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๓๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ เวลา ๑๘.๐๐ น.
ที่บ้าน "นิจนา" ซอยบ้านกล้วยเหนือ ถนนสุขุมวิทฯ บางกระบือ พระนคร
ท่ามกลางความเศร้าสลดและอาลัยรักของบรรดาญาติและมิตรสหาย.

คุณน้อย

คุณน้อย

แต่^{นี้}ตลอด^{นี้}กลับ^{นี้}หาย^{นี้}มิ^{นี้}ได้^{นี้}เห็น^{นี้}
เคย^{นี้}ร่วม^{นี้}รัก^{นี้}ร่วม^{นี้}สุข^{นี้}ทุก^{นี้}เช้า^{นี้}เย็น^{นี้}
ร่วม^{นี้}ยาก^{นี้}เข็ญ^{นี้}ไม่^{นี้}พราก^{นี้}ไป^{นี้}จาก^{นี้}กัน^{นี้}

พินิจ—พิจารณาเป็นคำคู่
มา^{นี้}ตัว^{นี้}วัน^{นี้}ดับ^{นี้}แค้น^{นี้}สิ้น^{นี้}ชีวัน^{นี้}

ต้อง^{นี้}เหลือ^{นี้}อยู่^{นี้}คำ^{นี้}เดียว^{นี้}เปลี่ยว^{นี้}โศก^{นี้}ศัลย์^{นี้}
นา^{นี้}จา^{นี้}บัลย์^{นี้}บ่ม^{นี้}เศร้า^{นี้}ร้าว^{นี้}ทภัย^{นี้}

ทุก^{นี้}โมง^{นี้}ยาม^{นี้}สุด^{นี้}สลด^{นี้}กำ^{นี้}สร^{นี้}ดหา^{นี้}
ลับ^{นี้}ดวง^{นี้}หน้า^{นี้}ลับ^{นี้}สำ^{นี้}เนียง^{นี้}น้ำ^{นี้}เส็ง^{นี้}ใส^{นี้}
ลับ^{นี้}เดือน^{นี้}ร่าง^{นี้}ระ^{นี้}ทม^{นี้}ตร^{นี้}ม^{นี้}ใจ^{นี้}
เหลือ^{นี้}รัก^{นี้}ไว้^{นี้}สลัก^{นี้}ทรวง^{นี้}ห้วง^{นี้}อา^{นี้}ว^{นี้}ร^{นี้}ณ^{นี้}

เพลง^{นี้}เฝ้า^{นี้}ร่าง^{นี้}ของ^{นี้}พิน^{นี้}ม^{นี้}อด^{นี้}ใหม่^{นี้}
ชู่^{นี้}ร่าง^{นี้}ค่าง^{นี้}เต็ง^{นี้}เชิง^{นี้}ตะ^{นี้}ก^{นี้}อน^{นี้}

ดัง^{นี้}ผล^{นี้}อายุ^{นี้}ใจ^{นี้}นา^{นี้}ร่าง^{นี้}พัง^{นี้}สม^{นี้}ร

เหมือน^{นี้}เฝ้า^{นี้}รัก^{นี้}คอย^{นี้}รอน^{นี้}ท^{นี้}ลอน^{นี้}อา^{นี้}ร^{นี้}ม^{นี้}ณ^{นี้}

สิ้น^{นี้}เปลว^{นี้}ไฟ^{นี้}คัง^{นี้}ใจ^{นี้}ของ^{นี้}นา^{นี้}ส^{นี้}ัน^{นี้}
ความ^{นี้}หวัง^{นี้}กิน^{นี้}ที่^{นี้}ฝัน^{นี้}สลาย^{นี้}ห^{นี้}มา^{นี้}ย^{นี้}ไม่^{นี้}สม^{นี้}
ถึง^{นี้}บ^{นี้}วน^{นี้}ป^{นี้}ว^{นี้}ด^{นี้}ร^{นี้}ว^{นี้}ด^{นี้}ร^{นี้}า^{นี้}ว^{นี้}เศ^{นี้}ร^{นี้}า^{นี้}ระ^{นี้}ท^{นี้}ม^{นี้}
ถึง^{นี้}เส^{นี้}น^{นี้}ต^{นี้}ร^{นี้}ม^{นี้}ไม่^{นี้}เล^{นี้}อ^{นี้}น^{นี้}เพ^{นี้}อ^{นี้}น^{นี้}ช^{นี้}ี^{นี้}ว^{นี้}น^{นี้}

ขอ^{นี้}วิ^{นี้}ญ^{นี้}ญา^{นี้}ณ^{นี้}น^{นี้}้อย^{นี้}พิ^{นี้}สุ^{นี้}ทธิ^{นี้}มุ^{นี้}ค^{นี้}ผ^{นี้}อ^{นี้}ง^{นี้}
อยู่^{นี้}ช^{นี้}ั้น^{นี้}พร^{นี้}ท^{นี้}ม^{นี้}ช^{นี้}ม^{นี้}ช^{นี้}ั้น^{นี้}ท^{นี้}ก^{นี้}ค^{นี้}ัน^{นี้}ว^{นี้}น^{นี้}

จง^{นี้}ล^{นี้}อ^{นี้}ย^{นี้}ล^{นี้}อ^{นี้}ง^{นี้}ส^{นี้}ู่^{นี้}แคว^{นี้}น^{นี้}แดน^{นี้}ส^{นี้}ว^{นี้}ร^{นี้}ร^{นี้}ค^{นี้}
ภ^{นี้}พ^{นี้}หน้า^{นี้}พล^{นี้}ัน^{นี้}พบ^{นี้}พ^{นี้}ัก^{นี้}ด^{นี้}ร^{นี้}ร่วม^{นี้}ร^{นี้}ัก^{นี้}เท^{นี้}อ^{นี้}ญ^{นี้}.

ร.ท. หญิง พิจารณา ปรีชาภาค

เรารัก "พน้อย"

แม่พน้อยจะจากพวกเราไปไกลแสนไกลเพียงไร พวกหนึ่ง ๆ ทุกคน
ก็ยกรักและคิดถึงอยู่เสมอ เพราะพน้อยเป็นพี่ชายที่น่ารักของพวกเรา แม้จะ
ไม่ได้เป็นพี่แท้ ๆ เรายกมาก และพน้อยก็รักเรามีพน้อยเหมือนกัน ทุก
ครั้งทบทองพน้อยจนมากใจหาย เพราะคิดว่าต่อไปเราคงจะไม่พบกันอีก
แล้ว แต่กอดตักจะหนักถึงความหลังครั้งพน้อยยังมีชีวิตอยู่ แล้วหัดบตาเห็น
ภาพพน้อยไม่ได้

ในชีวิตส่วนตัวของพน้อย ตามที่เราพวกหนึ่ง ๆ ตั้งใจเห็นก็คือ พ
น้อยเป็นคนมีอารมณ์ขันและต้นก้านานตลอดเวลา หลังจากกลับจากทำ
งานตอนเย็นพน้อยจะแวะมารับปลาที่บ้านเราเสมอ และอยู่ร่วมรับประทานอาหาร
อาหารเย็นกับคุณพ่อคุณแม่และพวกเรา หลังจากนั้นก็จะนั่งดูทีวีด้วย บางที
ก็หาของเล่นมาเล่น บางครั้งพน้อยก็เข้าหาให้พวกเราเล่นกัน พวกรัก
ก็ไม่เคยโกรธเลยเพราะคิดว่า บางครั้งพน้อยหยอกตักเราเพราะรักเรามาก
กว่าอย่างอื่น บางครั้งพน้อยไม่แกล้งเรา เราก็กินทางเข้าหาบ้าง ซึ่งพน้อย
ไม่เคยถือตัวกับพวกหนึ่ง ๆ เลย

หนึ่ง พน้อยเป็นคนรักบ้านมาก คอยเอาใจใส่ดูแลเสมอ แม้จะหา
เวลายากก็ตาม หลังจากกลับจากบ้านของเรา พน้อยต้องเดินตรวจรอบ ๆ
บริเวณบ้านเสมอ ซึ่งจะเห็นได้ว่า พน้อยรักการปลูกต้นไม้ ดอกไม้ และรัก
สัตว์ ต้นไม้ในบ้านมีมากมายชนิด สิ่งที่พน้อยรักและห่วงแหนมาก
คือต้นพุทรา นอกจากนั้นก็ยังมีพวกดอกกุหลาบ ดอกไม้ชนิดต่าง ๆ โดยเฉพาะ

พรทราพี่น้องเพาะปลูกไต้ดงงามและมีลูกตก บางครั้งก่อนไปทำงานที่ดอนเมือง พี่น้อยจะขับรถมาแวะที่บ้านเขาพรทรา มาฝากดงงาม ๆ และมะเฟืองด้วย แสดงให้เห็นจิตใจว่ารักและเอ็นดูพวกเรา นอกจากพวกต้นไม้ดอกไม้แล้ว พี่น้อยยังชอบเลี้ยงไก่และมักได้ไข่ไก่ไว้ขายเป็นจำนวนมาก ได้เงินช่วยครอบครัว ไม่น้อย ลักษณะที่เด่นและพิเศษของพี่น้องก็คือ เวลาทำอะไรแล้ว มักทำได้ดีเสมอ ปลูกต้นไม้ก็งาม ให้ผลตกตลอดปี นี่เองเป็นคุณสมบัติพวกเราก่อนขึ้นชมอยู่ในใจ ชาวบ้านแถวซอยบ้านกล้วย บางกระบี่ ย่อมรู้จักบ้าน "นิจมา" ดี เพราะความเป็นระเบียบของบริเวณบ้าน ต้นไม้ดอกไม้ต่าง ๆ ซึ่งได้รับการดูแลจากเจ้าของบ้านทั้งสองคนที่พยายามช่วยกันรักษาและทะนุถนอมอย่างดี แต่กาลเวลาย่อมเปลี่ยนแปลงไป ใครจะไปรู้ คนที่เขาจะมากดูแลและครอบครองต่อไปนั้น จะได้ทะนุถนอมรักษาความงามไว้ดังเดิมหรือไม่นั้น ไม่มีใครทราบ ไม่มีใครเดาเหตุการณ์ได้

คุณสมบัติพิเศษอีกประการหนึ่งที่แปลกมากคือ พี่น้อยเก่งทางการเรือนมากกว่าพวกน้อง ๆ ผู้หญิงเสียอีก นั่นคือ พี่น้อยทำขนมเก่ง ทขนซ้อคือฝอยทอง สังขยา และน้ำกระทิที่เรียน เวลาพวกเราทำฝอยทอง พี่น้อยมักจะเข้ามาแย่งทำเสมอ และทำได้ดีทีเดียว คือทำได้เป็นแพและเส้นเรียบเท่ากัน สังขยา พี่น้อยทำอร่อยเช่นกัน เวลาเราถามว่าทำไมทำได้ พี่น้อยก็ได้แต่หัวเราะตลกตามเคย

สิ่งที่พวกเราโปรดปรานมากเป็นพิเศษ คือ พี่น้อยมักพาพวกเราไปดูภาพยนตร์บ่อย ๆ และพาไปเที่ยวในที่ ๆ เราไม่เคยไป และเหมาะสำหรับเด็กๆ พาไปรับประทานขนม พวกเราได้รับความสนุกสนาน ไม่น้อย อาจจะเป็น

ด้วยเหตุนี้กระมังทำให้เด็กทุกคนรักพี่น้องมาก ทุกวันพวกเขาเหงา เพราะ
ไม่มีคนพาเที่ยวเหมือนแต่ก่อน เราได้คิดถึงพี่น้องและอยากให้พี่น้อง
คืนชีวิตมากอยู่กับพวกเราอีก แต่เราได้คิดถึงตนเอง

พี่น้องเป็นทั้งเพื่อนและพ่อกับแม่ และน่ารักของน้อง ๆ ทุกคน สิ่งใดที่
เราหญิงไม่ควรทำ พี่น้องก็คอยพดแนะให้ และมักพดแฉ่งติดตลกให้เรา
เข้าใจเอง ทุกครั้งที่มีเรื่องเดือดร้อนอะไร พี่น้องจะกระตือรือร้นช่วยเสมอ
เวลายังงานการทบทวนก็จะเต็มใจช่วยเสมอและทำให้เราได้รับความเพลิดเพลิน
สนุกสนานด้วยกับคนอื่น พี่น้องก็เป็นทั้งรักของเด็ก ๆ ทุกคน เพื่อนของ
เราทุกคน พี่น้องก็พดจาคุยเล่นอย่างกันเอง นี่เองทำให้ทุกคนรักพี่น้อง และ
คำว่า "พี่น้อง" ก็ติดปากของทุกคน

แต่ວັນທີ່เราไม่คาดฝันก็มาถึง พี่น้องจากพวกเราไปอย่างไม่มีวัน
กลับ ท่ามกลางความรักและความอาลัยจากพวกเราทุกคน แต่ถึงอย่างไร
ก็ตาม ไม่มีใครจะสามารรถชิงชีวิตของตนได้ สัมผัสพุทธรักษาที่ว่า

“มรณีนียตี โหตี”

มรณะ เป็นความจริงที่เที่ยงแท้ในโลกนี้

มาบัดนี้พี่น้องก็ได้ดวงดับจากพวกเราไปแล้ว ขออำนาจคุณพระศรี
รัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงบันดาลให้วิญญาณของพี่น้องที่รัก
ของน้อง ๆ ทุกคน จงไปสู่สุคติในสัมปรายภพนั้น เทอญ.

ด้วยรักและอาลัยยิ่งจาก

น้องทุกคน

อนิจจา
มีคืนกลับ
ครั้นแลเหลือว
แสนเสียดาย

แต่ก่อนน^๕
เป็นเหมือนครู^๗
เคยสนุก
ใจสะท้อน

พี่น้อง
มาเยือน
สุดหา
รักพี่

เคยมี
เหมือนพี่
เสวรามารุก
เพราะไม่มี

มาคล้อยลับ
เตือนใจหาย
นาตาพราย
นอวารณ์

พี่น้องอยู่
ขสงสอน
ทุกขมารอน
พี่น้องเอ๋ย.

การปลูก และการตัดแต่งพุทราพันธุ์

ของ

สุขสันต์ สุทธิผลไพบูลย์, สายัณห์ เอี่ยมประชา

และ

พง ศศิสนธิ

ประวัติพุทรา [Zizyphus mauritiana Linn] เป็นต้นไม้ผลที่
ชนได้เองตามชายป่าหรือตามหมู่บ้านทั่ว ๆ ไปของประเทศเรา ดังนั้นจึงได้ชื่อ
ว่าเป็น "พุทราพันธุ์พื้นเมือง" ซึ่งจัดอยู่ในตระกูล Rhamnaceae เป็นไม้
ผลขนาดกลางสูงประมาณ ๔ - ๘ เมตร หรือบางต้นที่มอายุมากอาจจะสูง
๓๐ - ๓๒ เมตรก็มี ทนทานต่อโรคแมลงและความแห้งแล้งได้ดี พุทรา
พื้นเมือง ผลกลมเล็ก เมล็ดโต เนื้อน้อยรสฝาดเปรี้ยว เมื่อประมาณ
๕๐ ปีมาแล้ว ได้มีผู้นำพุทราพันธุ์ดีจากประเทศอินเดียเข้ามาทดลองปลูก
ปรากฏว่าต้นเจริญแข็งแรง และให้ผลดีพอใช้ เนื้อแน่น รสหวานกรอบ
ได้รับความนิยมจากประชาชนทั่วไป ซึ่งพันธุ์ที่นำเขามานี้คือ "พุทราพันธุ์
กटकิตา" นั้นเอง ประมาณ ๕ - ๖ ปีที่ผ่านมา มีผู้ส่งพุทราพันธุ์ดีกว่า
พันธุ์ กटकิตาจากประเทศอินเดียมาปลูกขยายพันธุ์แพร่หลายมากยิ่งขึ้น จน
กระทั่งบัดนี้ ประชาชนและเกษตรกรได้มองเห็นความสำคัญของพุทรา จึงหันมา
สนใจปลูกกันมาก เพราะให้ผลเร็วกว่าการปลูกไม้ผลอื่น ๆ และเก็บผลขาย
ได้ตลอดปีอีกด้วย แม้ว่าผู้ที่ไม่มีความรู้เรื่องบ้านกว้างพอที่จะปลูกพุทราลงดิน
ได้ ก็ยังสามารถปลูกพุทราไว้ประถานภายในบ้านได้ด้วยการปลูกในกระถาง

ซึ่งนับว่าเป็นงานอดิเรกอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดความเพลิดเพลินใจได้ เนื่องจากตลาด
ยังมีความต้องการผลพุทราพันธุ์ดกมาก ถ้าหากจะคิดปลูกเป็นการค้าก็จะ
ทำรายได้งดงามอย่างหนึ่งเหมือนกัน

พันธุ์ปลูก [พุทราพันธุ์ดีในขณะนั้นอยู่หลายพันธุ์ด้วยกัน แต่
พันธุ์ที่ดีและนิยมกันจริงๆ นั้นมีอยู่ไม่กี่พันธุ์ เราจะบอกชื่อพันธุ์พุทรา
โดยสังเขปลักษณะต้น ใบ และผล เพียงอย่างหนึ่งอย่างใดไม่ได้ เพราะใบ
จากต้นเดียวกันมีหลายชนิดและหลายขนาด อาจมีทั้งใบกลม หรือใบยาวก็ได้
เช่นใบที่เกิดจากหน่อหรือกิ่งที่เจริญขึ้นใหม่ค่อนข้างกลม แต่ใบที่อยู่ปลายกิ่ง
ลักษณะค่อนข้างยาวหรือเรียวยาวออกไป ฉะนั้นเราต้องดูคุณลักษณะของ
พุทราหลายอย่างพร้อมๆ กัน จึงจะบอกได้ถูกต้องว่าเป็นพันธุ์อะไร] พุทรา
พันธุ์ดีที่นิยมกันอยู่ในปัจจุบันมีดังนี้ คือ

๑. พันธุ์เหรียญทองพิเศษ เป็นพุทราพันธุ์ดีพันธุ์หนึ่งที่รู้จักกันมา
หลายปีแล้ว ผลท่วงชายในท้องตลาดส่วนมากเป็นพุทราพันธุ์นี้ ลักษณะ
ใบค่อนข้างกลมโตพอประมาณ กิ่งมีสีเขียวอ่อนเกือบจะนวล หนามสั้น
ลักษณะผลกลมแป้น ทรวดทรงกลมมนเล็กน้อย ผลตกตลอดปี เมื่อเวลาโต
เต็มที่เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๓ - ๔ ซม. เนื้อกรอบแต่มะเมือกบาง รส
หวานอมเปรี้ยวเล็กน้อย ขูดผลเหนียว ผลแก่จัดไม่ร่วงง่าย ผิวลึกลับเขียว
เข้ม เวลาแก่เต็มที่เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล เนื้อเหนียว ฉะนั้นควรเก็บเมื่อลูกยัง
สีเขียวสด

๒. พันธุ์ดกพิเศษ พันธุ์นี้ได้รับความนิยมนานแล้ว ลักษณะ
ใบค่อนข้างใหญ่ แต่ปลายมนเหยียดตรง เส้นตายใบเห็นเด่นชัด ผลคล้าย

ไรเค่า คิดผลเป็นช่อ เป็นพวกรากที่ติดที่ต้นหนึ่ง ช่อหนึ่งอาจมีถึง ๓-๖ ผล
รสหวานกรอบ อร่อย ผิวบาง แต่เมื่อดัดค่อนข้างโต เวลาผลแก่ร่วงง่าย

๓. พันธุ์ พิเศษหวาน ลักษณะทั่วไปคล้ายพันธุ์ เหยี่ยญทองพิเศษ
มีคุณลักษณะแตกต่างอยู่บ้างก็คือ เวลาผลแก่เต็มที่ เปิดออกผิวของผลกว่าพันธุ์
เหยี่ยญทองพิเศษ แต่รสหวานจัด อร่อยกว่า เนื้อแน่นกรอบ จัดเป็นพวกราก
ที่อร่อยมากพันธุ์หนึ่ง

๔. พันธุ์ กัลกัตตา ท้องตลาดนิยมเรียกพันธุ์ ดกกระดา เป็นพวกราก
จากประเทศอินเดีย ที่มัญญาเข้ามาปลูกกันนานแล้ว พวกรากพันธุ์นี้ยังดีมีต้น
กันอยู่ แต่ทราบมาว่าพวกรากพันธุ์ กัลกัตตาที่นำเข้ามาปลูกในบ้านเราในระยะ
แรกนั้นให้ผลยาว ปลายแหลมตรง ระยะหลัง ๆ นั้นมัญญาเข้ามาใหม่อีก ให้
ผลยาวเช่นเดียวกัน แต่ปลายงอเล็กน้อย คล้ายมะคั้น พวกรากทั้งสองชนิดนี้
ปลูกกันมากทางแถบชายทะเลจังหวัดระยอง เป็นพวกรากที่ไม่สู้จะคึกคัก
ลักษณะไมยาวแต่ปลายมน กิ่งสีเขียว หนามสั้น ผลร่วงง่าย ผิวค่อนข้าง
เหลือง รสหวาน เนื้อแน่น กรอบ รับประทานอร่อยที่สุดพันธุ์หนึ่ง ไม่
เป็นทนายมากเพราะเป็นพวกรากที่นำเข้ามาปลูกนานแล้วนั่นเอง

แต่ยังมีพวกรากที่มีลักษณะพันธุ์ - คล้ายพันธุ์ กัลกัตตา อยู่หลายพันธุ์ ที่
เรียกชื่อแตกต่างกันออกไปอีก เช่นพันธุ์ อินเดียพลัม [Indian Plum]
แรงกุน การาจี เป็นต้น พวกรากเหล่านี้ รวมทั้งพันธุ์ กัลกัตตาด้วย ซึ่งใน
ประเทศอินเดียเรียกรวมว่าอินเดียพลัม [Indian Plum] อย่างเดียวกันหมด
แต่มีนมเบอร์ประจำพันธุ์ ต่างกันออกไป ซึ่งอาจเนื่องมาจากการผสมข้าม
พันธุ์กันก็ได้

๕. พันธุ์ บอมเบย์ ปัจจุบันพืชรากพันธุ์นี้กำลังได้รับความนิยมมาก เนื่องจากเป็นพืชรากเดียวจากประเทศอินเดียที่ให้ผลดกและมีขนาดโตเกือบเท่าไซโก่ ลักษณะใบค่อนข้างยาว ปลายใบเรียวเล็กน้อย ใบมักจะบิดกิ่งสีเขียว หนามแหลมยาว ผลไม่ร่วงง่าย ขณะผลอ่อนมีผิวขรุขระ เมื่อผลแก่จัดผิวเรียบ นำมารับประทาน รสหวาน เนื้อแน่น กรอบ เมล็ดเล็ก ถ้าหากผลแก่ไม่เต็มที่หรือยังโตไม่ได้ขนาด ผิวค่อนข้างหนาไปเล็กน้อย บางท่านอาจไม่ชอบ เพราะมีรสหวานแต่อย่างเดียว แทบจะไม่มีกลิ่นพืชรากอยู่เลย หรือมีก็ไม่มาก

๖. พันธุ์ ถ้วยทอง จัดว่าเป็นพืชรากดีมานานแล้ว เมื่อเร็ว ๆ นี้ได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดพันธุ์ พืชรากจังหวัดนครปฐม จึงได้ชื่อว่า "ถ้วยทอง" ลักษณะใบเล็กค่อนข้างยาว หนามยาว ยอดกระดองอ่อนซึ่งเกิดจากการติดตาจะมีสีแดง แต่พอกระดองแก่จะเปลี่ยนเป็นสีนวล ลักษณะผลค่อนข้างกลม แตกั้นเรียวแหลมพอประมาณ ผิวสีเขียวเข้มเล็กน้อย รสหวาน อร่อย มีบางผลโตเกือบเท่าพืชรากพันธุ์ บอมเบย์

๗. พันธุ์ มีทราส พืชรากชนิดนี้ไม่แตกต่างเหมือนพันธุ์ ถ้วยทอง แต่ค่อนข้างกลม ปลายใบชี้ตรงเกือบขนานกับกิ่ง หนามยาว ปลายงอแข็งสีดำเป็นมัน ลักษณะผลยาวโตพอประมาณ ผลดกพอใช้ ผิวบางมาก แต่ไม่เรียบ รสหวานกรอบ

๘. พันธุ์ พันท้ายนรสิงห์ เป็นพืชรากที่ปลูกกันมานานแล้ว เดิมมีชื่อเรียกกันว่า "ขันดำคร" หรือ "ฮัดส้ม" ลักษณะใบค่อนข้างกลม ผิวเขียวอ่อน เป็นมัน ขนาดใบใหญ่กว่าพันธุ์ เหยี่ยวทองพิเศษ กิ่งเกือบเป็น

ต้นาคาด ลักษณะผลกลมแบน ขนาดใกล้เคียงกับพันธุ์เหรียญทองพิเศษ ดอก
พอประมาณ แต่ผิวสวยกว่า ขณะผลยังไม่แก่มีรสขี้ด ถ้าปล่อยให้ผลแก่จัด
รสหวานขึ้น เนื้อแน่น กรอบ เมล็ดเล็ก

๙. พันธุ์โกลด์สตาร์ [Gold Star] เป็นพวราพันธุ์ดีที่นำมา
จากประเทศอินเดียเมื่อไม่นานมานี้จึงยังไม่แพร่หลาย ลักษณะใบใหญ่มาก
ยาวเรียว ลักษณะผลกลมโต และมีจุดคล้ายส้มจุก ดอกพอประมาณ รส
หวาน กรอบ

๑๐. พันธุ์พาราณสี พวราพันธุ์นี้ไม่ค่อยนิยมปลูก เพราะให้ผล
น้อย รวงง่าย แต่มดดอกเต็มต้น กลิ่นดอกหอม ลักษณะใบยาว เรียว แคบ
เส้นตาย ใบดื้ออ่อน กิ่งมักจะโน้มลงดินอยู่เสมอ หนามแหลม งอ ลักษณะ
ผลค่อนข้างกลม แต่ปลายแหลม ผิวสีเขียวเข้ม รสเปรี้ยว

พวราพันธุ์ดีเท่าที่กล่าวมาแล้ว ส่วนมากเป็นพวราที่ได้รับความนิยม
และรู้จักกันดีทั่วไปในเวลานี้ นอกจากนั้นพวราพันธุ์ต่างๆ ซึ่งไม่อยู่ใน
ความนิยม เช่น ดอกต่าง การาจ เป็นต้น และพวราพันธุ์ใหม่ที่น่าเข้า
มากมี คือพันธุ์ครบา นารีเกร โยมส์เทศ บันงพดัม ชาตัมปละ ดี แดง
และชุยเม้ง เป็นต้น ยังไม่แน่ใจนักว่าจะเป็นพวราพันธุ์ดีตามที่โฆษณา
เพราะส่วนมากยังไม่เคยเห็นผลเลย ซึ่งอาจให้ผลดีกว่าหรือไม่ดีเท่าพันธุ์ที่
เคยได้ก็ได้อีก จึงไม่น่ามากกล่าวไว้ในที่นี้ ปัจจุบันการซื้อขายต้นพวรา
พันธุ์ดีในท้องตลาด มีพ่อค้าบางคนได้โฆษณาว่าตนได้สั่งพวราพันธุ์ใหญ่
จากต่างประเทศเข้ามาจำหน่าย โดยตั้งชื่อพันธุ์พวราเสียใหม่ ตามความพอ
ใจของตนเอง หรือบางครั้งก็เปลี่ยนชื่อพันธุ์เสียใหม่ให้แปลกไปจากเดิม ซึ่ง

พตราพันธ์ ทดงชื่อใหม่ในความจริงแถมได้ส่งพตราพันธ์ ใหม่เข้ามาเคย เช่น
 พันธ์ ที่ขมาฮาด อากาฮาน และมหาคมะคานที่ ซึ่งดวนแฉกก็เป็นพตรา
 พันธ์ ต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว ที่เบียดงเพราะพื่อค้ำมั่งหวังกำไรมากกว่าที่จะ
 คำนึงถึงชื่อเสียงของตนเอง ฉะนั้น ก่อนที่ท่านจะตัดสินใจซื้อพตราพันธ์ ดี
 ไปปลด อย่างน้อยที่สุดควรศึกษาพันธ์ พตราให้ถ่องแท้โดยติดต่อสอบถาม
 จากผู้มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนทพอเชื่อถือได้เสียก่อน

ทำเลที่ปลูก พตราชนิดดีในดินเกือบทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นที่ดิน
 เหนียว ดินร่วน หรือดินทราย แต่ชอบดินร่วนปนทราย และควรเลือกปลูก
 ในทำเลที่ขนาดตอดบ เพราะพตราพันธ์ ดีเหล่านี้ต้องการน้ำสม่ำเสมอจึงจะ
 ทำให้ลำต้นเจริญเติบโตรวดเร็วผลใหญ่ และตกตอดบอีกด้วย สำหรับ
 ภาคอีสานควรเลือกปลูกในบริเวณใกล้อ่างเก็บน้ำ หรือปลูกตามลำน้ำบางแห่ง
 ซึ่งสามารถเก็บน้ำในฤดูแล้งได้ ถ้าจะนำไปปลูกในทำเลที่ขาดแคลนน้ำในฤดู
 แแล้ง ซึ่งกวางวันร้อนจัด แดกดวงคินมีน้ำค้างคอยให้ความชุ่มชื้นแก่ต้นพตรา
 เพียงพอแล้ว ก็ต้องคอยพรวนดินรอบ ๆ ต้นพตรา ใช้ฟางหรือหญ้าแห้งคลุม
 ข้างบนออกชนหนึ่ง และเอาใจใส่ดูแลให้สม่ำเสมอ ทงนเพื่อบองกันไม่ให้
 ในดินระเหยไปหมด ซึ่งพตราพันธ์ ดีที่ปลูกในที่ซึ่งที่เช่นนี้ให้ผลมากพอสมควร
 ส่วนภาคเหนือและภาคใต้ นั้น เรื่องน้ำและความชุ่มชื้นของดินมีเพียงพออยู่แล้ว
 การทำสวนพตราจึงทำได้ง่ายแน่นอนเพราะมีการชลประทานดี และได้รับน้ำ
 ฝนเกือบตลอดปี อนึ่ง ก่อนตัดสินใจทำสวนพตราเพื่อเป็นการค้ำน ควร
 ใ้ใคร่ครวญถึงปัญหาเรื่องน้ำและทำเลที่ปลูกให้ถ่วงถี่เสียก่อน เพื่อจะได้ไม่
 ผิดหวังในบั้นปลาย เพราะเมื่อได้เริ่มดำเนินการไปแล้วเกิดปัญหาเหล่านี้ขึ้น
 อาจจะทำให้ท่านท้อแท้ใจและเมื่อยหน่ายได้

การปลูก ถ้าปลูกในที่ชุ่ม ควรขุดยกร่องแบบสวนผัก และจะได้ใช้น้ำรดต้นพืชรากด้วย ส่วนการปลูกในที่ดอนนั้นไม่จำเป็นต้องขุดยกร่องให้ดินเปิดอู่ทอนแฉะเวลา พุทราชอบแดดจัด ฉะนั้นควรปลูกในที่โล่งแจ้ง การเลือกพืชรากพืชที่จะนำมาปลูกควรเลือกเฉพาะแต่ต้นพืชรากที่โตช้าซึ่งให้ลำกระโดงใหญ่ อวบ แข็งแรง หรือจะใช้พืชรากที่ยับยั้งการปลูกได้เช่นกัน การปลูกควรกระระยะปลูกระหว่างแถวและระหว่างต้น 4×6 เมตร ขุดหลุมกลม กว้าง ๗๕ ซม. ลึกประมาณ ๓๐ ซม. ตากดินไว้ให้แห้งสัก ๑๕ วัน หลังจากนั้นทักหมกหรือปุ๋ยคอกที่เปื่อยผุพังดีแล้ว ๒ - ๓ ปังก็และคลุกเคล้าให้เข้ากับดินที่ตากแห้ง พูนดินรอบ ๆ ต้นพืชรากที่นำลงปลูกให้สูงเล็กน้อย เมื่อบริเวณดิน รากฝอยของต้นพืชรากที่อยู่ห่างลำต้นก็ได้รับน้ำทั่วถึงเช่นกัน ควรใช้ไม้บังแดดเชือกคดกับลำต้นให้แน่นเพื่อป้องกันต้นพืชรากโยกเอน ซึ่งจะทำให้คงตัวได้ช้า

การปฏิบัติรักษา โดยที่พืชรากพืชมีความทนทานน้อยกว่าพืชรากพืชมะเขือ ฉะนั้น ผู้ปลูกพืชรากจะต้องเอาใจใส่ดูแลรักษาเป็นอย่างดีจึงจะได้ผลกำไรตอบแทนสูง การปฏิบัติรักษาควรทำดังนี้ คือ

การรดน้ำ พืชรากพืชต้องการน้ำสม่ำเสมอ ด้วยเหตุนี้จึงควรรดน้ำต้นพืชราก ๒ วันต่อครั้ง ถ้าปลูกในพืชมกไม่คอยมีน้ำบริบูรณ์ จะรดน้ำ ๓ - ๔ วันต่อครั้งก็ได้ ถ้าหากฝนตกไม่ต้องรด

การพรวนดิน ไม่จำเป็นต้องพรวนบ่อย ๆ เพราะรากอาจจะกระทบกระเทือนได้ ควรพรวนดินเมื่อได้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยผสมเท่านั้น และคายหญ้าอยู่เสมอ

การใส่ปุ๋ย จากประสบการณ์พบว่า พุทราชอบปุ๋ยมูลไก่ที่เมื่อยม
ผู้พังแด้วมากกว่าปุ๋ยชนิดอื่น ๆ ทำให้ลำต้นเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ใบ
เขียวสดอยู่เสมอ และให้ผลดกอีกด้วย หลังจากที่ได้อัดแต่งกิ่งครั้งใหญ่
ควรใส่ปุ๋ยผสมสำเร็จรูปช่วยบ้าง เพื่อเร่งให้ลำกระโถงหรือกิ่งโตแข็งแรงเร็ว
ขึ้น แต่ไม่ควรใส่ปุ๋ยผสมขณะที่ต้นพุทรากำลังผลิดอกออกผล เพราะจะทำให้
ผลร่วง ควรใส่ปุ๋ยคอกปีละ ๒ - ๓ ครั้ง พร้อมกับพรวนดินไปด้วยในตัว

การดูแลรักษา จำเป็นต้องเอาใจใส่ดูแลให้ทั่วถึงสม่ำเสมอ เพราะ
ถ้าหากปล่อยให้ทิ้งไว้ตามลำพังเหมือนพุทราพื้นเมือง จะได้ผลน้อยหรืออาจไม่
ได้ผลเลยก็ได้ เมื่อผู้ปลูกดูแลพุทราอย่างใกล้ชิด ก็สามารถป้องกันโรค
แมลงที่มารบกวนได้ทันเวลาที่ นับว่าเป็นการลดต้นทุนการผลิตได้วิธีหนึ่ง

การตัดแต่งกิ่งพุทรา มีบทบาทสำคัญยิ่งเช่นเดียวกับไม้ผลอื่น ๆ
ฉะนั้นจำเป็นต้องอาศัยวิธีการตัดแต่งกิ่งที่ถูกต้องเขาช่วย จึงจะได้ผลมากเป็น
ที่น่าพอใจ วิธีการตัดแต่งกิ่งพุทรา มีอยู่ ๒ วิธี คือ

ก. การตัดแต่งกิ่งเพียงเล็กน้อย เป็นการตัดแต่งกิ่งครั้งแรกในระยะ
ที่ต้นพุทรา มีอายุระหว่าง ๓ - ๒ ปี ควรเด็ดกิ่งที่แก่หรือกิ่งแห้งเท่านั้น
และทำการตัดหลังจากได้เก็บผลพุทราจากกิ่งนั้นหมดแล้ว ทั้งนี้เพื่อรักษาปร
ทรวงของต้นพุทราให้คงาม ครั้นแล้วจะมีกิ่งใหม่ผลิดอกออกผลในโอกาสต่อ
มา ถ้าเรายังไม่ตัดกิ่งแก่ เนื่องจากยังมีผลติดอยู่บ้าง แต่ประสงค์อยากให้
มีกระโถงใหม่อีกก็มีวิธีปฏิบัติดังนี้ คือ ให้โน้มกิ่งลงนานกับพื้นดินพอสมควร
ปล่อยให้เช่นนั้นจะพบว่า หลังจากโน้มกิ่งลงไม่นานก็จะมีกระโถงใหม่เจริญ
เติบโตตามโคนต้น แล้วจึงค่อยตัดกิ่งแก่ในภายหลัง

ข. การตัดกิ่งแก่ครั้งใหญ่ จะทำการตัดแต่งกิ่งได้ในเมื่อต้นพุทรา
 อายุตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป ต้นคอโคพอสามารถให้ลำกระโดงใหม่อวบแข็งแรงได้
 ดั้งนั้น หลังจากเก็บผลหมดแล้วในเดือนเมษายนของทุก ๆ ปี ควรงมมือตัดแต่ง
 ต้นให้สูงจากพื้นดินประมาณ ๓๐ - ๕๐ ซม. ในไม่ช้าก็จะมีกระโดงใหม่เจริญ
 เติบโตขึ้นมาแทนที่ และผลิดอกออกผลให้อีกด้วย ถ้าหากปล่อยให้ต้นพุทรา
 ทิ้งไว้ตามธรรมชาติ เพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือผู้ปลูกเฉยๆ กิ่ง
 แขนงอยู่อก ก็ทำให้ได้ผลพุทราน้อยลงไปทุก ๆ ปี และเก็บผลลำบากยิ่ง

โรคและแมลง การปลูกพุทราพันธุ์ดีต้องการความดูแลเอาใจได้
 สม่ำเสมอ ถ้ายิ่งให้ความดูแลมากก็จะช่วยลดความเสียหายอันเกิดจากโรค
 และแมลงให้เหลือน้อยหรือไม่มีเลยได้ แมลงเป็นศัตรูสำคัญซึ่งทำลาย
 ผลพุทราให้เสียหายเป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุนี้ ขอให้ผู้ปลูกพุทราทุกคนพึง
 ระลึกอยู่เสมอว่า "การป้องกันมีผลดีกว่าการแก้ไข" โรคและแมลงที่คอย
 รบกวนทำลายต้นพุทราเท่าที่ทราบพอประมาณได้ คือ

ก. โรค พุทรามีโรคระบาดน้อยกว่าไม้ผลบางชนิด แยกตาม
 ลักษณะดังนี้

๑. โรคผลร่วง โรคนี้มักระบาดในฤดูฝน เกิดจากเชื้อราจำพวก
 หนึ่ง คอยทำลายผลพุทราขณะยังอ่อนอยู่ อากาศโรคในขั้นแรกจะพบเส้นใย
 เชื้อราตามผิวเปลือกผลอ่อน เมื่อเริ่มเป็นโรคสมควรเด็ดทำลายเสียให้หมด
 แล้วใช้ยาเข้ากับพวกปรอทหรือทองแดง เช่น คอปราวิคผสมกับน้ำอัตราส่วน
 ๑:๓๐๐ - ๕๐๐ ฉีดตามต้น กิ่ง ใบ ผลให้ทั่ว ถ้าปล่อยให้ทิ้งไว้ผลพุทราจะ
 เปื่อยเน่าเป็นต้นาคาดเขม มีเส้นใยสีขาวเกาะผิวเปลือกร่วงตามพื้นดิน

๒. โรคผลแห้ง เกิดจากเชื้อราจำพวกหนึ่ง เป็นกับผลพุทราขณะ
ผลยังเด็กอยู่ ผลเหี่ยวยุบมีต้นาคาด ควรใช้ยาบอร์โดมิกซ์เจอร์ [Bordeaux
Mixture] ผสมกับน้ำฉีดให้ทั่วทรงต้น ผลพุทราที่หายจากโรคนี้ ผิวหนา
แตกเป็นร่อง แกร่น ลักษณะทรงผลผิดไปจากเดิม

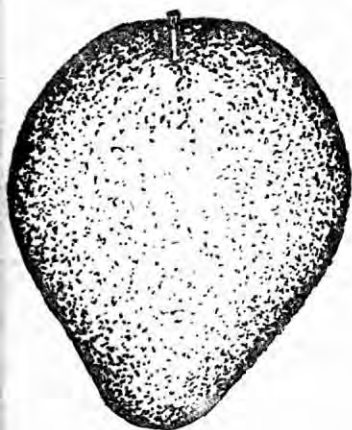
๓. โรคใบร่วง โรคนี้ชอบระบาดในฤดูฝน มักจะเป็นกับใบที่อยู่
ใกล้พื้นดิน ไตใบมีจุด [frog eye] ซึ่งเกิดจากเชื้อราชนิดหนึ่ง ต่อมา
ใบจะเหลืองร่วงตามพื้นดิน วิธีป้องกันควรใช้ยา เทอราโคล [Terracholr
W.P.] ๒.๕ กรัม ผสมกับน้ำ ๑ ลิตร ฉีดให้ทั่ว

๔. แมลง เป็นศัตรูสำคัญคอยรบกวนทำลายใบและผลพุทรา มี
ดังนี้

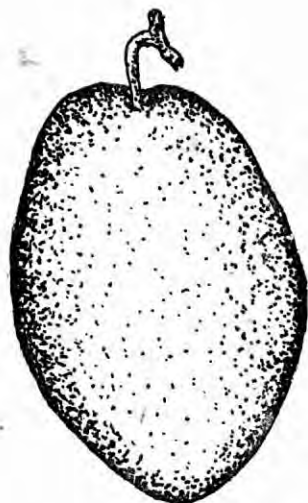
๑. เพลี้ยอ่อน แมลงชนิดนี้ ๒ ชนิด คือชนิดตัวดำและตัวเหลือง
อยู่ใต้ใบ คอยดูดน้ำเลี้ยงจากใบพุทรา ถ้าไม่รีบกำจัดจะระบาดอย่างรวดเร็ว
ใบพุทราที่เคยด้รื้อยอดจะกลายเป็นสีส้ม การป้องกันกำจัดนิยมใช้ยาราก
โตตัน ๓ ก.ก. ทบขยในน้ำ ๓๐ - ๓๕ ปิบกรองแถวฉีดให้ทั่ว

๒. เพลี้ยแป้ง ลักษณะเป็นจุดก้อนขาวเกาะตามใต้ใบ ก้านใบ
ก้านดอก คอยดูดน้ำเลี้ยง เวลาจบบจะมดแดงคล้ายเตี๊อด เมื่อระบาดแพร่
หลาย ดอกพุทราจะเหี่ยวร่วง ควรใช้ยามาตาไรซอน [Malathion] ผสม
กับน้ำ อัตราส่วน ๓ : ๒๐๐ พ่นให้ทั่ว จากการสังเกตพบว่า มดได้เป็นพาหะ
นำแมลงชนิดนี้มาสู่ต้นพุทรา จึงหมั้นใช้ยาดัดครั้นผสมน้ำ ๓ : ๓,๒๐๐ ฉีดป้อง
กันกำจัดมดมิให้เข้ามาใกล้ต้นพุทราด้วย

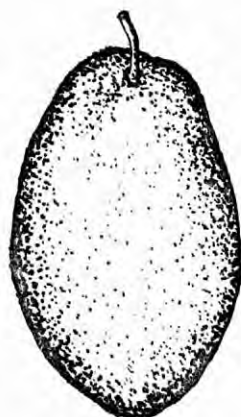
พืชรากต่าง ๆ

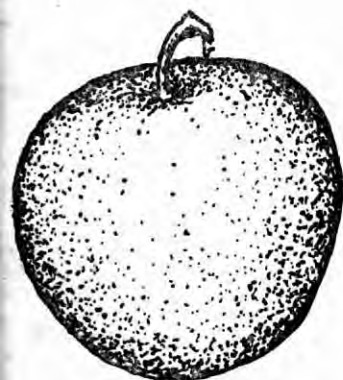
พืชรากขมทอง

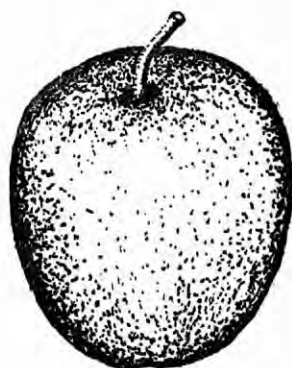
พืชรากสมเปย์

พืชรากพิเคซ

พืชรากเหี่ยวทองพิเคซ

พืชรากพิเคซหวาน

๓. เพลี้ยหอย เป็นแมลงชนิดเดียวกับเพลี้ยหอยของต้นกุหลาบ ลักษณะเป็นจุดสีแดงเล็กๆ เกาะตติงตามลำต้น ก้านใบใต้ใบพุทรา ควรใช้ยาเช่นเดียวกับเพลี้ยแป้ง ฉีดให้ทั่ว

๔. ไรแดง แมลงชนิดนี้คอยกัดกินใบพุทราเสมอๆ นิยมใช้กำมะถัน ผงพ่นให้ทั่ว กำมะถันจะเป็นยากันโรคได้ด้วย

๕. หนอนม้วนใบ เกิดจากผีเสื้อกลางคืนชนิดหนึ่งมาวางไข่ไว้ที่ใบพุทรา เมื่อฟักตัวเป็นหนอนจะเกาะกินใบพุทราให้พรุนอยู่เสมอ ควรใช้ยา คี.ดี.ที. ๕๐% ผสมน้ำอัตราส่วน ๓ : ๕๐๐ ฉีดตามใบพุทราให้ทั่วสม่ำเสมอ

๖. หนอนไซผล เป็นหนอนเกิดจากแมลง ๒ ชนิด ชนิดหนึ่งเกิดจากผีเสื้อกลางคืน ตัวเล็กๆ ชนิดหนึ่งมาวางไข่ที่เปลือกผลพุทราขณะยังเด็กอยู่ เมื่อฟักตัวเป็นหนอนด้งชมพู มีขา ไซผลเข้าไปอาศัยกินเนื้อในผลพุทรา ผดรวง ชนิดที่สองเกิดจากแมลงวันผลไม้ [fruit fly] หรือแมลงวันทองชนิดหนึ่ง ตัวเล็กๆ ซึ่งมีหลอดวางไข่พิเศษ ทางบริเวณขั้วผลพุทรา ไข่จะฟักตัวเป็นหนอนสีขาวไม่มีขา อาศัยในผลพุทรา ผดแก้วร่วงตามพื้นดิน ควรใช้ยา ดิฟเทอเร็กซ์ [Dipterex] ผสมกับน้ำ อัตราส่วน ๓ : ๕๐๐ - ๕๐๐ ฉีดตามผลพุทราและพื้นดินทุก ๆ อาทิตย์ และหมั่นกวาดเก็บผลพุทราตามโคนต้นไม้ทำลายให้หมด และฉีดยาดีดริน [Dieldrin] ที่พื้นดินด้วย เพื่อทำลายด้งแต่ที่อยู่ในดิน

๗. หนอนจำพวกขี้แรน เกิดจากผีเสื้อกลางคืนชนิดหนึ่งมาวางไข่ที่ใบพุทรา เมื่อเป็นตัวหนอนมีลักษณะยาวรี ตัวแบน สีเขียวเหมือนใบพุทรา ถ้าไปถูกเข้าจะมีอาการคัน หนอนชนิดนี้คอยกัดกินใบพุทราพรุนไปหมด ต้องหมั่นดูแลกำจัดอยู่เสมอโดยใช้ยา คี.ดี.ที. ๕๐% ผสมน้ำ อัตราส่วน ๓ : ๕๐๐ ฉีดให้ทั่ว

๔. แมลงค่อม เป็นแมลงปีกแข็งชนิดหนึ่ง คอยกัดกินกระโถงพุทรา
อ่อนอยู่เสมอ ด้วยเหตุนี้ ควรใช้สารหนูตะกั่วผสมน้ำ อัตราส่วน ๑ : ๕๐๐
ฉีดตามกระโถงที่เพิ่งเริ่มแตกใหม่

๕. มวนหวาน เป็นผีเสื้อกลางคืนชนิดหนึ่ง คอยคุดทำลายผล
ส้ม เมื่อไม่มีส้ม แมลงจำพวกนี้จะพากันมาคุดทำลายผลพุทราจนแก่
ทำให้ผลร่วง ผีเสื้อตัวใหญ่ใช้ไฟฉายส่องจับในเวลากลางคืนก็ได้เพราะเห็น
ง่าย แต่ไม่ค่อยมีระบาดมากนัก

การใช้ยาฆ่าแมลงกับพุทรา พังระดังอย่างนี้ ก่อนเก็บผลพุทรา
ประมาณ ๓๐ - ๓๕ วัน ไม่ควรฉีดยาฆ่าแมลงเป็นอันตราย ถ้าหากไม่ปฏิบัติ
ตามจะเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคได้

การเก็บผล พุทราพันธุ์ ดเป็นไมยต้นคนไหผลเป็นระยะๆ เก็บตลอด
ปี แต่จัดเป็นฤดูได้ ๒ ครั้ง คือ ในเดือนธันวาคมและเดือนเมษายน ให้ผล
ประมาณปีละ ๓,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ ผล การเก็บควรปลิดด้วยมืออย่าปล่อยให้
ผลร่วงลงดินเพราะเนื้อพุทราจะช้ำ เน่าง่าย ผิวขรุขระไม่น่ารับประทาน ขายได้
ราคาต่ำ [จากกรรสอบถามพ่อค้าขายพุทราที่ตลาดสะพานหันปรากฏว่า ผล
พุทราพันธุ์ เจริญทองพิเศษซื้อขายกันราคา ก.ก. ละ ๒๐ บาท]

การปลิดพุทราพันธุ์ ดดังกล่าว คาดว่าจะเป็นอาชีพอย่างใหม่ของ
กสิกรผู้สนใจให้รายได้คงงามไม่แพ้ไมยต้นอื่น ๆ อนึ่ง ท่านที่ปลิดพุทรา
พันธุ์ เจริญทองอยู่แล้ว ควรปรึกษาคณะผู้ชำนาญการคิดหาพุทราให้ช่วย
เปิดย่นเป็นพุทราพันธุ์ ดเสียแต่บัดนี้ โอกาสดีจะเป็นของท่าน ซึ่งจะทำให้มี
รายได้ฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น.

การตกแต่งพุทราพันธุ์ ก

ปัญหาในแง่ต่าง ๆ ที่ได้รับจากชาวสวนผู้ปลูกคิดต่อถามมาอย่างมาก
มา โดยผ่านมาทางวิทยเกษตรบ้าง ผ่านกรมกสิกรรมบ้าง และถามตรง
มาที่สถานีกสิกรรมบางกอกน้อย กองการค้นคว้าและทดลองบ้าง และปัญหา
ต่าง ๆ ที่ถามมีข้อความคล้ายคลึงกันเป็นส่วนมาก พอจะสรุปเป็นข้อสังเกต
ได้ว่ามีผู้สนใจในวิชาการตัดแต่งพุทรา มาก ทั้งนิยมปลูกพุทราชนิดพันธุ์ ดกกัน
มากจนแทบทั่วประเทศ โดยเฉพาะในท้องที่จังหวัดนครปฐม จังหวัดระยอง
ปลูกกันเป็นด้าเป็นต้นมากกว่าที่อื่น ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการปลูกพุทราดัง
กล่าวนี้ ส่วนมากผู้ปลูก ๆ หนึ่งออกถาม มีความรู้เรื่องการปลูกอยู่แล้ว แต่
ยังขาดและต้องการทราบถึงวิธีปฏิบัติ โดยเฉพาะการตัดแต่ง การให้ปุ๋ย และ
เกี่ยวกับโรคแมลง ซึ่งทำความเสียหายให้แก่ใบแก่ผลเป็นเรื่องใหญ่ จึงเห็น
ว่าควรจะได้กล่าวแก่ปัญหาต่าง ๆ นั้นเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ปลูกถือปฏิบัติ แต่
ครั้นจะเอาให้พียงจำเพาะเจาะจงลงไปในเรื่องหนึ่งใดประการเดียว ก็รู้สึก
เป็นห่วงว่าผู้อ่านบางท่านยังต้องการทราบถึงกรณีอื่น ๆ บ้าง เช่น การเลือก
ที่ปลูก, ดินปลูก, วัชพืชรบกวนที่จะปลูก และอากาศอันเหมาะสมอยู่อย่าง
น้อย ฉะนั้น โดยเหตุนี้เองจึงได้เก็บความรู้จากประสบการณ์ที่ได้พบเห็น
จากที่ได้ปฏิบัติมาแล้วในสถานที่ทดลอง ตลอดจนการทดสอบจากสวนของ
เอกชนที่ได้รับผลดีมาแล้วจากท้องที่ต่าง ๆ รวบรวมขึ้นเพื่อผู้สนใจจะได้ถือ
ปฏิบัติในสวนของตน ซึ่งอาจจะไม่ได้ผลเป็นที่พอใจเสมอไป เพราะสภาพ
การณจากท้องที่หนึ่ง หรือจากฤดูกาลหนึ่ง อาจได้ผลผิดแผกไปจากในท้องที่

อื่น หรือถูกกดอ่อนก็เป็นได้ อย่างไรก็ดี ข้าพเจ้ายังเชื่ออยู่เสมอว่าจะได้ประโยชน์กับผู้อ่านที่ปฏิบัติตามบ้างไม่มากนักย ดึงจะได้กล่าวต่อไป :-

๑. **ข้อพันธุ์ พุทรา** ในระยะปีต้องปีมานมีข้อพุทราเกิดขึ้นใหม่ในหม้อปลูกผู้จำหน่ายพันธุ์ เป็นจำนวนมากมายหลายข้อมากจนรวดเร็วจนเป็นสิ่งที่น่าแปลกใจ หากเกิดขึ้นโดยผลจากการผสมพันธุ์ ก็ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ทำได้ง่ายและรวดเร็ว ถ้าเกิดขึ้นจากการตั้งพันธุ์ใหม่ ๆ เข้ามามากจากต่างประเทศ ก็น่าจะได้พันธุ์ ทดเค้นกว่าที่มียอยู่แล้วเข้ามา แล้วปลูกเพื่อทดสอบเสียก่อนจึงแพร่พันธุ์ ออกไป แต่เหตุทั้งสองประการดังกล่าวมานี้ อาจเป็นความจริงหรือข้อเท็จจริงเป็นส่วนน้อย ข้อเท็จจริงนั้นเขาใจว่าพุทรามีข้อมากชนิดโดยพุทราต้นเดียวกันถูกเปลี่ยนชื่อให้แปลก ๆ ไปนั่นเอง เช่น พุทราเหรียญทองพิเศษ ถูกเปลี่ยนชื่อเป็น ทัสมาฮาด, บอมเบย์ เป็น อากาซาน, กัดกตดา เป็น อินเดียพลม เป็นต้น การเปลี่ยนชื่อกันไปกันมาดังกล่าวนี้ จนในขณะนั้นพุทราเกิดขึ้นไม่น้อยกว่า ๓๐ ชื่อ

๒. **ลักษณะประจำพันธุ์** ของพุทรา พุทราพันธุ์ ต่าง ๆ แต่ละชนิดก็มีลักษณะประจำพันธุ์ ต่าง ๆ กัน ที่มีส่วนแตกต่างกันมากจนเห็นได้ชัดคือเกี่ยวกับดินปลูก พุทราแทบทุกพันธุ์ ปลูกได้ผลดีในดินปนทราย แต่บางพันธุ์ ปลูกในดินปนทรายได้ผลดี จะไม่ได้ผลดีเมื่อนำไปปลูกในดินค่อนข้างเหนียว บางพันธุ์ ให้ผลดกแต่ติดผลดี แต่บางพันธุ์ แม้จะบำรุงรักษาดีอย่างไร การออกข้อติดผลก็ไม่ดกอยู่นั่นเอง ในลักษณะอาการเช่นนี้เรียกว่าเป็นลักษณะประจำพันธุ์ ในด้านที่เกี่ยวกับดินฟ้าอากาศนั้น พุทราชนิดดีทั้งในอากาศร้อน, อากาศหนาว และมีความชื้นสูง ปลูกขึ้นได้ดีในดินแทบ

ทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นดินร่วน, ดินทราย, หรือดินเหนียว แต่ดินที่พทราชอบมากที่สุดก็คือ ดินร่วนปนทราย ในด้านการคิดผลจะดีหรือไม่นั้น มักจะขึ้นอยู่กับลักษณะประจำพันธุ์ และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

๓. ระดับดินและการปลูก ความต้องการของพทราเกี่ยวกับน้ำ เพื่อความชุ่มชื้นเพื่อละลายอาหาร และเพื่อกรณอื่นใดก็เป็นไปตามปกติเช่นไม้ยืนต้นอื่น ๆ แต่ว่าการทนทานต่อความแห้งแล้งได้ดีกว่าไม้ยืนต้นอื่น ๆ หลายชนิด ซึ่งสามารถจะปลูกได้ในที่ระดับสูงและระดับต่ำ แต่ไม่ชอบน้ำมากจนดินแฉะ หากเป็นทดุมระดับดินต่ำเป็นพทราขึ้นมาและขง ก็ควรจะยกร่องปลูกแบบสวนชนบท หรือแบบสวนผัก ส่วนในที่ดอนหรือที่ระดับสูงไม่จำเป็นต้องยกเป็นร่อง ระยะเวลาที่เหมาะสมจะเป็นการปลูกโดยแบบยกร่อง หรือปลูกโดยไม่ยกร่องก็ตาม ระยะเวลาสำหรับพทราควรปลูกเว้นระยะระหว่างต้น และแถว ๖+๖ เมตร หลุมปลูกจะขุดแบบกลมหรือเหลี่ยมก็ได้ ขุดกว้างประมาณ ๑๕ ซม. ลึกประมาณ ๓๐ ซม. ดินที่ขุดขึ้นมาควรตากให้แห้งเสียก่อนย้งดี แล้วเอาดินที่ตากแห้งผสมกับปุ๋ยคอก เช่น มูลวัว มูลควายแห้ง ๆ หรือปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยอินทรีย์ของเทศบาลที่เปื่อยผุพังดีแล้ว ๒-๓ บุงก์ ใส่กลับลงไปหลุมจนเต็ม ถ้าปลูกในฤดูฝนควรจะใส่ดินผสมลงในหลุมให้สูงกว่าระดับพื้นดินเล็กน้อย เป็นการบ่งกนน้ำขงแฉะเมื่อฝนตก หรือเพื่อช่วยให้มีการระบายน้ำรอบบริเวณโคนต้นดีขึ้น

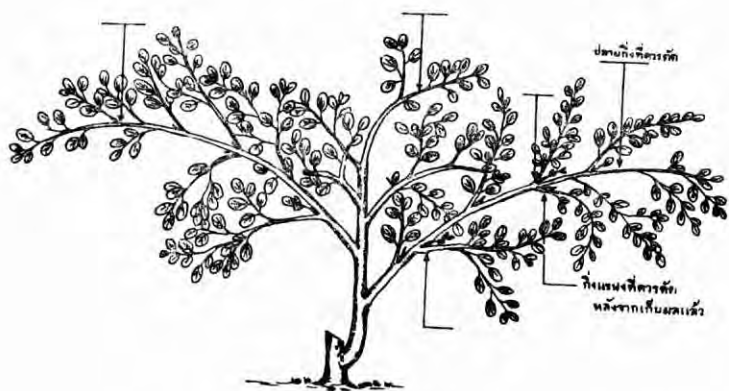
๔. พันธุ์ที่ควรปลูก ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่า ในระยะนี้พทราเกิดชุนมากมายหลายชนิด แต่จะชนิดมีลักษณะประจำพันธุ์ไม่เหมือนกัน เป็นต้นว่าผลใหญ่แต่ไม่ตก ตกแต่ผลย่อยม ผลใหญ่และตกดีด้วยแต่

รัดอ้อน ขึ้นได้ในดินปนทราย และดินทราย แต่ไม่ชอบดินเหนียว ขึ้นได้
 ดกคนเหนียวและดินทราย ดงนเบนคน ฉะฉาน ผู้ปลูกเพื่อเป็นสินค้าเป็น
 อาชีพมักจะเลือกปลูกแต่พันธุ์ ที่ให้ผลดก ได้ปริมาณต่อต้นมาก ผลใหญ่
 รสดี ดีกว่าที่จะปลูกกันหลาย ๆ พันธุ์ หลาย ๆ ชนิด ให้เสียเนื้อที่ เสียแรง
 งาน เสียอะไรต่ออะไรไร้ประโยชน์ ถ้าจะปลูกเพื่อการศึกษาก็เพื่ออยากจรรู้ว่าจะ
 ดีจริงตามคำกล่าวคำโฆษณาหรือไม่ ก็ควรปลูกไว้ชนิดละ ๑ ต้น ก็เพียงพอ
 ภายในระยะเวลาไม่ถึงปี ก็จะสามารถคุณภาพได้ว่าดีหรือเลวประการใด ใน
 ขณะนั้นเขาพเจ้าเห็นว่าพันธุ์ ใดควรปลูกกมอยู่เพียง ๔-๕ ชนิดเท่านั้น เช่น พันธุ์
 เจริญทองพิเศษ, พันธุ์ ถ้วยทอง, พันธุ์ บอมเบย์, พันธุ์ ดกพิเศษ และ
 พันธุ์ พิเศษหวาน กับอีกพันธุ์ หนึ่งที่น่าสนใจ คือ พันธุ์ กัดกตดา แต่ชอบ
 ดินปนทรายหรือค่อนข้างเป็นทราย ถ้าปลูกในดินเหนียวผลจะร่วงมากก่อนแก่
 กึ่งพันธุ์ ที่จะปลูกควรขยายพันธุ์ โดยวิธีตัดตา ทาบกิ่ง ไม่ควรขยายพันธุ์ ปลูก
 ด้วยการเพาะเมล็ด

๕. การปฏิบัติรักษา โดยที่พืชรากพันธุ์ ดังกล่าวมีความทนทาน
 น้อยกว่าพันธุ์ พันเมือง วัชโรคและแมลงได้ง่าย จะคิดผดน้อยและผลได้ดก
 เมื่อมีกิ่งก้านสาขามากเกินไป หรืออาจจะคิดผดน้อยที่สุด หรือไม่คิดผดเลย
 เมื่อปล่อยให้ต้นงอกงามจนถึงขั้นที่เรียกว่าเฟื้อใบ โดยเฉพาะการตัดแต่งนั้น
 จะต้องทำอยู่เสมอปีละหลาย ๆ ครั้ง ตลอดจนการเพิ่มปุ๋ยก็จะต้องระมัดระวัง
 ให้มีปริมาณพอเหมาะ กับอายุของต้น และถูกต้องตรงตามเวลาที่ควร ดังตั้ง
 กล่าวนี้คงถือเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติอยู่เสมอ ๆ เช่น "การตัดแต่ง"

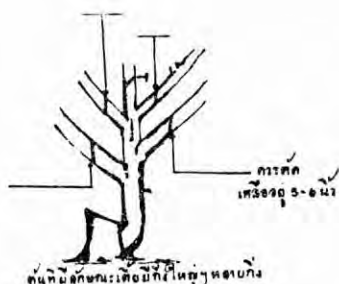
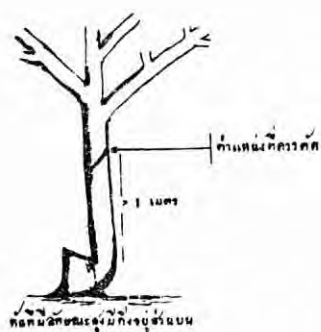
การตัดแต่งเป็นบทบาทอันสำคัญยิ่ง ที่จะทำให้พุทราพันธุ์ดีออกดอกติดผลได้ตลอดปี และการตัดแต่งนั้นควรจะแบ่งการปฏิบัติตามอายุของต้นกล่าวคือ :-

[๑] พุทราแรกปลูกอายุไม่เกิน ๒ ปี พุทราเมื่อแรกปลูกอายุไม่เกิน ๒ ปี บางต้นจะมีลักษณะเป็นกิ่งเดี่ยวหรือสองกิ่งทอดยาวและโน้มลงใกล้ระดับดินคล้ายไม้เถา ต้นที่มีลักษณะเช่นนี้ควรตัดปลายกิ่งยาวประมาณ ๓๐-๕๐ ซม. ออกทิ้ง เพื่อให้ส่วนที่เหลือแตกกิ่งใหม่และตั้งตรงเป็นพุ่ม ส่วนบางต้นที่แตกกิ่งก้านเป็นพุ่มเหมาะสมอยู่แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องตัดปลายกิ่งออก บางกิ่งจะเป็นลักษณะใดก็ตาม เป็นกิ่งซึ่งอยู่ส่วนล่างบริเวณโคนต้นโคนกิ่งใหญ่ภายในพุ่ม กิ่งชนิดนี้จะไม่ผลิตดอกออกผล ควรตัดทิ้งเสียให้หมดจากกิ่งใหญ่ ๆ แต่ละกิ่งของพุทราจะมีแขนงออกทแยงทั้ง ๒ ข้างของกิ่ง กิ่งแขนงนี้เป็นกิ่งที่ออกดอกติดผล แต่กิ่งแขนงดังกล่าวจะให้ผลดกเพียงครึ่งเดียวในวันแรก เมื่อผลแก่เก็บแล้วในกิ่งเดิมนี้จะให้ผลอีกแค่ส่วนปลายกิ่งและให้ผลน้อยลงตามสภาพความแก่ของกิ่ง ฉะนั้นกิ่งแขนงในกิ่งใหญ่แต่ละกิ่งเมื่อเก็บผลไปแล้วก็ควรตัดทิ้งเสีย ตัดให้ชิดกับกิ่งใหญ่หรือกิ่งแม่ ทิ้งไว้เพื่อให้เกิดกิ่งแขนงขึ้นใหม่แทนกิ่งเก่า ในบางครั้งแม้จะยังไม่ถึงเวลาตัดกิ่งดังกล่าวออก ก็มักจะเกิดกิ่งใหม่ขึ้นมารอเพื่อแทนกิ่งเก่าอยู่ก่อนแล้ว แต่มีลักษณะไม่แรง จะแรงและงามขึ้นหลังจากตัดกิ่งเก่าทิ้งไปแล้ว การตัดแต่งดังกล่าวแล้วแต่ต้นนั้น เป็นการตัดแต่งเฉพาะกิ่งเล็ก ๆ ในกิ่งใหญ่ ๓-๕ ครั้งในรอบปี และทำกับต้นที่มีอายุไม่เกิน ๓ ปี

ลักษณะทรงต้นพุทราแก่ปลูก
ชอยู่ไม่เกิน 2 ปี

[๒] เมื่อดันโตมีอายุ ๓ ปีหรือมากกว่า พุทราเมื่อดันโตมีอายุ ๓ ปีหรือมากกว่า ต้องทำการตัดแต่งอีกลักษณะหนึ่ง คือ ตัดกิ่งจนหมดต้น ให้เหลือแต่คอ หรือตัดให้เหลือแต่โคนกิ่งใหญ่ ๆ ทั้งนี้หมายความว่าแล้วแต่ลักษณะของแต่ละต้นจะเป็นอย่างไร ถ้าต้นโตมีลักษณะสูง มีกิ่งอยู่ส่วนบนสูงกว่าระดับดินมาก ต้นที่มั่งทรงอย่างนี้ การตัดก็ควรตัดทิ้งไปทั้งต้น โดยให้เหลือแต่คอสูงกว่าระดับดินประมาณ ๓ เมตร แต่ถ้าต้นโตมีลักษณะเป็นพุ่ม มีกิ่งใหญ่ ๆ หลายนกิ่งอยู่แค่นี้ จะตัดตรงดำต้นไม่ได้ จะทำให้ต้นเตี้ยเกินไป ก็ทำการตัดตรงโคนกิ่งใหญ่ ๆ เหล่านี้ออกให้หมดแต่ดงกิ่ง ให้มีคอของกิ่งเหลืออยู่สูงจากคบประมาณ ๕ - ๖ นิ้ว เพื่อจะได้แตกตาขึ้นใหม่ การตัดแต่งต้นใหญ่เช่นนี้จะต้องทำเป็นประจำทุกปี

ฤดูที่เหมาะสมกับการตัดควรเป็นฤดูแห้ง เพราะระหว่างฤดูแฉะฝนพทุรา
 จะไม่เกิดผลเลย ถึงแม้บ้างที่ไม่ได้สมบูรณ์ เมื่อทำการตัดแต่งเสร็จเรียบร้อยแล้ว
 แล้ว ทางที่เหมาะสมควรพรวนดินรอบบริเวณต้น เพิ่มปุ๋ยรดน้ำเสมอๆ เป็น
 การบำรุงเร่งให้แตกตาเร็วขึ้นกว่าปกติ หลังจากได้ตัดต้นหรือกิ่งใหญ่ๆออก
 หมดแล้ว ประมาณราวเดือนเศษๆ ก็จะแตกตาขึ้นทดแทน หรือถ้ากิ่งที่เหลื่อ
 อยู่ แแต่ละต้นแต่ละกิ่งในต้นนั้นจะแตกตาขึ้นเป็นแขนงใหม่อย่างมากมายแฉะ
 ไม่เป็นระเบียบ เมื่อแตกตาแต่ละแขนงเจริญมีความยาวประมาณ ๔-๕ นิ้ว
 ก็พอจะทราบได้ว่าแขนงไหนงามหรือไม่งาม แขนงไหนจะยื่นเหยียดตัวไปใน
 ทิศทางใดอย่างไร จึงพิจารณาตัดแขนงทั้งเดียวกัน การตัดแขนงในกรณี
 ควรเลือกแขนงที่แข็งแรงไว้เพื่อให้เจริญเป็นลูกเพียงกิ่งละ ๓ แขนง หรือ ๒
 แขนงเป็นอย่างมาก ซึ่งแต่ละแขนงที่เว้นไว้ เมื่อเจริญเป็นกิ่งใหญ่แล้วจะ
 ต้องอยู่ในทิศทางที่จะเป็นพุ่มสวยงาม ไม่เบียดบังซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะ

แขนงของกิ่งที่อยู่ทางทิศใดก็ตาม แต่จะเจริญพุ่งเหยียดมาทางทิศตรงข้าม
 แขนงชนิดนี้ควรตัดออกเสีย เพื่อไม่ให้เจริญเติบโตเข้ามาในทรงของพุ่มใน
 อนาคต เมื่อแต่ละแขนงที่เหลื่อไว้เติบโตขึ้น ก็จะมีกิ่งแขนงหรือกิ่งทแยงทาง
 ๒ ข้างของกิ่งดิ่งกล่าวแต่ไว้ในตอนต้น และมีดอกติดผล เมื่อผลแก่ลึกลับ
 เกี้ยวแล้ว ก็ตัดกิ่งแขนงเก่าออกทิ้งเสียดังที่เคยตัดมาแต่ไว้ในรอบปี ทำเช่น
 หนนี้เวียนไปจนถึงฤดูแดงจึงทำการตัดจนหมดต้นอีก การตัดหมดต้นในปี
 ต่อๆไป จะตัดให้สูงขึ้นหรือต่ำลงจากผลัดที่เคยตัดแต่ปีแรกก็ได้ ไม่เกิดการ
 เสียหายประการใด

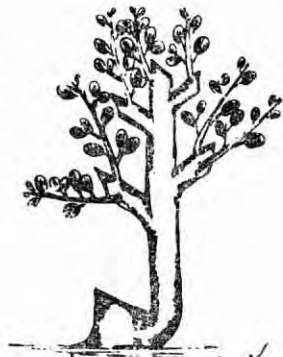

แขนงที่แตกจากกิ่งในฤดูโดยใช่เป็นระเบียบ

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961129889

แขนงที่เหี่ยวจากกาช ตัดแล้ว

๖. การใส่ปุ๋ย พุทรานี้ในแง่ของการบำรุงดินควรใส่ปุ๋ยมูลวัว
 มูลควายแห้งๆ ปีละ ๓-๕ ครั้ง แต่ปุ๋ยคอกชนิดที่ช่วยในการบำรุงต้นหรือเป็น
 อาหารพืช เช่น มูลไก่ มูลหมูนั้น เหมาะและพุทร่าชอบที่สุด ทั้งมูลหมู
 และมูลไก่ไม่ควรใช้ในขณะใหม่และสดอยู่ ควรหมักหรือตากแห้งให้สลายตัว
 เสียก่อนจึงนำไปใช้ ส่วนปุ๋ยเคมีนั้นควรใช้ควบคู่ไปกับมูลวัวมูลควาย โดย
 ใส่มูลวัวมูลควายให้ดินร่วนเสียก่อนจึงจะได้ผลดี แต่ถ้าใช้มูลไก่หรือมูลหมู

งอกงามที่อยู่แล้ว ก็ไม่ควรใส่ปุ๋ยเคมีลงไปอีก เพราะจะทำให้พืชรากงอก
จนเกินไปถึงขั้นเหี่ยวใบและติดผลน้อย อัตราส่วนต่อต้นที่จะใช้กับพืชรากมี
อายุไม่ถึง ๒ ปีนั้น ถ้าเป็นเมล็ดหัวมุดควายแห้ง ครึ่งหนึ่งใส่ต้นละประมาณ
๓-๕ ปีกก็เพียงพอ แต่ถ้าเป็นเมล็ดไก่หรือมดหมู ครึ่งหนึ่งใส่ต้นละประมาณ
๓/๒-๓ กก. แล้วแต่ต้นเล็กและใหญ่ ๓ หรือ ๕ เดือนต่อครั้ง ถ้าเป็นปุ๋ย
เคมี ครึ่งหนึ่งๆ ใส่ต้นละ ๓๐๐-๓๐๐ กรัม ๓ หรือ ๕ เดือนต่อครั้งเช่นเดียวกัน
ปุ๋ยที่จะใช้กับพืชรากเล็กๆ อายุน้อยๆ นั้น ควรใช้ปุ๋ยผสมที่มีธาตุไนโตร
เจน ฟอสฟอรัส และโปแตช ครบทั้ง ๓ ชนิด และควรมีธาตุไนโตรเจน
สูงกว่าธาตุอื่น จะใช้ปุ๋ยไนโตรเจนฟอสฟอรัสหรือยี่ห้อใด ซึ่งเป็นปุ๋ยสำเร็จรูป

การใส่ปุ๋ยหรือการเพิ่มปุ๋ยให้กับพืชรากหรือไม่ผลอันใดก็ตาม ในทาง
ปฏิบัติคนที่ได้พบเห็นโดยทั่วไป รู้ดีว่าผู้ปฏิบัติยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง
ในบางประการ ทำให้เกิดการเสียหายกับต้นไม้ และต้องเสียค่าปุ๋ย ค่าแรง
ไปโดยได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มบวกรวมเท่าที่ควร วิธีการใส่ปุ๋ยหรือเพิ่มปุ๋ยให้
กับไม้ผลที่ได้ผลคุ้มค่าตามสมควรนั้น ถ้าเป็นปุ๋ยคอกที่ได้จากมูลสัตว์ เช่น
มูลวัว มูลควายแห้งๆ หรือปุ๋ยอินทรีย์ของเทศบาล ที่ได้หมักไว้จนสลาย
ตัวเปลี่ยนสภาพดีแล้ว หรือปุ๋ยหมักที่ได้จากกากของพืช ปุ๋ยจำพวกนี้จะให้
ผลหนักไปในการบำรุงดิน ทำให้ดินร่วนซุยอยู่เสมอ ฉะนั้น ในการใส่ปุ๋ย
หรือเพิ่มปุ๋ยแต่ละครั้ง ต้องพรวนดินรอบบริเวณโคนต้นไม้เสียก่อน แต่การ
พรวนดินนั้นควรจะเว้นระยะให้ห่างจากโคนต้นประมาณ ๒๐-๕๐ ซม. สำหรับ
ไม้แรกปลูกอายุไม่เกิน ๒ ปี แล้วแต่ขนาดของต้นเล็กหรือใหญ่ อายุน้อย
หรืออายุมาก ส่วนต้นใหญ่แล้วควรเว้นระยะที่ไม่พรวนไม่ขุดห่างจากโคนต้น
ประมาณ ๓-๓ ๓/๒ เมตร รอบในที่อยู่ใกล้ต้นพรวนเพียงต้นๆ หรือถัก

ประมาณ ๒-๓ นิ้ว ยิ่งห่างกันออกไปพรรณดัดลงไปตามลำดับ จะมีคัม
 การพรรณกว้างเท่าใดนั้นแล้วแต่ความต้องการ และไม่จำเป็นต้องยกระดับดิน
 ให้สูงเป็นโคกรอบโคนต้น ยิ่งพรรณให้กว้างมากยิ่งขึ้น แล้วเอาปุ๋ยหว่านหรือ
 โรยลงโดยรอบในดินที่พรรณแล้วนั้นตามอัตราส่วนที่ได้กล่าวแล้ว ถ้าเป็น
 ปุ๋ยหมก ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยเคมี ก็ได้โดยวิธีหว่านหรือโรยรอบๆ เช่นเดียว
 กัน แล้วสับดิน ย่อยดิน ให้เข้ากับปุ๋ยจนสนิท โดยเฉพาะการใส่ปุ๋ยเคมี
 ถ้าทำได้ เมื่อใส่ปุ๋ยเสร็จแล้วควรรดน้ำให้ปุ๋ยละลายทันที ไม่ว่าจะเป็ปุ๋ย
 ชนิดใดไม่ควรใส่โดยกองไว้บนดินหรือหมักไว้ใกล้โคนต้นเป็นอันขาด จะไม่
 เกิดประโยชน์อะไร และต้นไม้อาจตายได้ วิธีใส่ปุ๋ยนอกจากจะใช้วิธีพรรณ
 ดินก่อนดังกล่าว จะได้โดยวิธีเปิดเป็นร่องระหว่างแถว ห่างจากต้นโดยถือ
 บริเวณทรงพุ่มเป็นเกณฑ์ หรือเปิดเป็นร่องรอบบริเวณโคนต้น แล้วใส่ปุ๋ย
 ลงไปในร่องเอาดินกลบก็ได้ หากไม่สามารจะได้ได้ตามวิธีต่างๆ นี้ ซึ่ง
 ไม่ผลบางชนิดอาจจะมีรากอยู่ดินเผ่กว้างจนทำการพรรณดินหรือเปิดร่องได้
 ยาก ในลักษณะเช่นนี้ เราอาจใส่ปุ๋ยได้โดยเจาะหรือขุดเป็นรูเล็กๆ ด้วยไม้
 หรือชะแวงทวพินดินภายใต้พุ่มต้น แล้วใส่ปุ๋ยลงในรูที่เจาะนั้นจนหมดปุ๋ยตาม
 กำหนดแล้วกลบดิน ก็ได้ผลเช่นเดียวกัน

๗. การกำจัดของกันศัตรู พุทราเป็นพืชที่มีโรคและแมลงเช่นพืช
 ทั่วไป แต่ไม่มีอะไรที่ร้ายแรงรบกวนจนแก้ไขไม่ได้ เว้นแต่จะปล่อยให้ปลดระ
 เเตไม่ทำการป้องกันและกำจัดเท่านั้น แมลงที่สำคัญและทำความเสียหายมาก
 คือ แมลงวันทองชนิดหนึ่ง ซึ่งมาวางไข่ในผลดิบเมื่อผลยังอ่อนโตขนาดเม็ด
 ข้าวโพด ฟักเป็นด้กหนอนภายใน ๓-๕ วัน แล้วด้กกินเนื้ออยู่ภายในผล
 ทำให้ผลร่วงก่อนแก่ ตัวหนอนจะเติบโตเต็มที่ในราว ๖-๗ วัน ก็จะไต่ออก

จากผลพุทราวางไปเป็นคอกแต่ในดิน และอีก ๕-๖ วันต่อมาผักกลายเป็นแมลง
 วันทองแพรวพราว คือไป แมลงวันทองนี้อาจจะมีชีวิตอยู่ได้นานจนถึงฤดูออก
 ผลรุ่นต่อไปอีก ในระยะนี้ควรถือโอกาสทำการกำจัดเสีย โดยการเก็บผลที่
 ร่วงไปทำลายเพื่อมิให้แพรวพราวในฤดูต่อไป หรือทำการป้องกันไว้ก่อน
 โดยการฉีดยาดีดทริน ๕๐% ชนิดผสมผลไม้ ใช้ผงยา ๓ ส่วนต่อน้ำ ๒,๕๐๐
 ส่วน หรือคฟ-เคอร์เร็กซ์ชนิดผสมผลไม้ในอัตราส่วน ๓-๓ ๓/๒ ช้อนโต๊ะ
 ต่อหน้า ๓ บับ ฉีดให้ทั่วทั้งพุ่ม ป้องกันเอาไว้ก่อนตั้งแต่ผลเริ่มมีเนื้อ ๓๐ วัน
 ต่อครั้ง มิฉะนั้นแล้วพุทราที่มีรสหวานมาก ๆ อาจเสียหายหมดต้น ไม่ได้เก็บ
 ผลเลย

นอกจากนี้เราพบเห็นมามีศัตรูอื่น ๆ อีกหลายชนิด เช่น หนอน
 กัดกินใบ ซึ่งจะต้องฉีดยากดกำจัดไว้ก่อนเป็นวงกว้างเช่นเดียว
 กัน ศัตรูในจำพวกเพลี้ยต่าง ๆ เช่น เพลี้ยอ่อน เพลี้ยแป้ง เพลี้ยหอย
 เพลี้ยจักจั่น แมงมุมแดง มักจะเริ่มจับที่ใบอ่อน ยอดอ่อน และตามด่าง
 ดุดหน้าเตียงจากกิ่งใบยอด ทำให้ใบหงิกงอไม่เจริญเติบโต จำพวกเพลี้ย
 ต่าง ๆ นี้ ควรใช้ยาจำพวกดีดตกตัวตาย เช่น มาดาไรซอน, ไดอซิโนน
 หรือ พาราไทออน ก็ได้ ซึ่งมีจำหน่ายอยู่ทั่วไปในท้องตลาด อัตราส่วนใน
 การใช้ก็แจ้งอยู่ที่ฉลากที่ติดขวดติดกระป๋องนั้นแล้ว โดยเฉพาะแมงมุมแดง
 ทำลายทั้งใบอ่อนและใบแก่ จับอยู่ภายใต้ใบมองเห็นได้ยาก แต่จะทราบได้
 โดยใบมีลักษณะขีดค่อนข้างจะเหลือง ไม่สดใสเป็นมัน ในที่สุดใบค่อย ๆ
 แห้งร่วงลงดิน ชาวเขาเคยใช้กำมะถันผง ๓ ส่วน ผสมปนขาว ๕ ส่วน พ่น
 ได้ผลเป็นที่น่าพอใจเหมือนกัน ควรพ่นในเวลาเช้าเมื่อมีน้ำค้าง ถ้าพ่นใน
 เวลากลางวันแดดจัดลมแรงมักได้ผลน้อย ยาจำพวกที่มีน้ำมันผสมอยู่ไม่ควร

ใช้ จะทำให้ใบร่วงได้ นอกจากศัตรูจำพวกหนอนหรือแมลงดังก่าวดแล้ว
 จำพวกรา เช่น ราดำ เคยพบเห็นอยู่ทั่วไป จับที่ใบและผล แต่ไม่สู้จะ
 มีอันตรายมากมายประการใด ใช้ยาบอร์โดหรือยาที่มีส่วนผสมของคอปเปอร์
 ออกไซด์ก็ได้ ฉีดเพียงครั้งหรือ ๒ ครั้งก็หายได้

อนึ่ง การฉีดยา หรือพ่นยาใดๆก็ตาม แต่ครั้งใดคราวไม่ควร
 จะทำในขณะที่ดอกกำลังบาน เพราะการฉีดยาพ่นยานั้น อาจเป็นอุปสรรค
 ในการผสมเกสรของดอกได้ ฉีดก่อนหรือหลังที่ดอกทำการผสมติดแล้ว หรือ
 หลังจากดอกบานประมาณ ๗-๘ วัน ได้เป็นดี.

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ รุ่งนคร

400 ถนนสี่พระยา พระนคร

น.ส. เฉลิมศรี บุญพูน ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา

15 มีนาคม 2505

